Plastičtí chirurgové v rámci osvětové kampaně radí, jak ošetřit amputovaný prst

13.5.2025 - | Fakultní nemocnice u sv. Anny

Úrazy horních končetin jsou často spojeny s prací na zahradě, v jarních měsících jich proto obvykle přibývá. Typickými příčinami bývají nehody při používání cirkulárních pil, úhlových brusek, seker či akumulátorových nůžek. Jen od začátku dubna lékaři na klinice ošetřili jednadvacet pacientů s těžkým poraněním ruky. Významnou část případů však celoročně tvoří také pracovní úrazy, zejména při manipulaci se stroji, které nezřídka způsobují těžká devastující poranění i ve vyšších částech končetiny.

Pro úspěšnost replantace, tedy operace, při které je přišita amputovaná část na původní místo, je zcela zásadní správné ošetření a uchování amputátu. Chirurgové z Kliniky plastické a estetické chirurgie se však ve svých praxích bohužel často setkávají s nesprávně ošetřenými případy, například macerovanými nebo zmrzlými amputáty. Takto poškozené části již nelze vždy úspěšně přišít.

Pokud se pacienti naopak zachovají správně, zvyšují svou šanci na záchranu prstů, dlaně nebo jiné amputované části těla. „U dobře ošetřeného amputátu se prodlužuje doba, kdy lze provést úspěšnou replantaci, a to až na 24 hodin od úrazu," upozorňuje přednosta kliniky doc. MUDr. Zdeněk Dvořák, Ph.D.

V rámci edukace a prevence proto v loňském roce s kolegy vytvořili instruktážní a informativní materiály pro chirurgická pracoviště a odborné společnosti. „Zdravotníci včetně záchranářů jsou většinou dobře informováni, avšak laická veřejnost při péči o amputát mnohdy postupuje chybně. Proto jsme také na instagramovém profilu kliniky zveřejnili zábavné video o první pomoci při amputaci v oblasti horní končetiny. Sledující v něm najdou praktické tipy, jak správně amputát zabalit a uchovat," říká lékařka Mária Lacková. Spolu s kolegy z replantačního centra KPECH věří, že tato forma komunikace osloví zejména mladší generaci a pomůže jí v kritické situaci zachovat chladnou hlavu a správně zareagovat.

Klinika plastické a estetické chirurgie FNUSA a LF MU je jedním ze dvou replantačních center v tuzemsku. Vysoce odbornou péči tak poskytuje pacientům nepřetržitě a napříč celou republikou. Právě první replantace amputovaného prstu v roce 1978 na klinice odstartovala tradici inovativních mikrochirurgických zákroků a předznamenala rozmach mikrochirurgie a přenosu tkáňových celků na tomto pracovišti. V historii kliniky nalezneme unikátní případy, jako replantace osmi ušních boltců, dokonce i zmrzlého, či nosu, který byl ukousnut a sněden psem.

https://www.fnusa.cz/plasticti-chirurgove-v-ramci-osvetove-kampane-radi-jak-osetrit-amputovany-prst